

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la măsurile de sprijin pentru personalul afectat de reorganizarea instituțiilor publice de învățământ general

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la măsurile de sprijin pentru personalul afectat de reorganizarea instituțiilor publice de învățământ general este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la măsurile de sprijin pentru personalul afectat de reorganizarea instituțiilor publice de învățământ general a fost elaborat în temeiul alin. (10) al art. 145 ¹ din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Modificările recente ale Codului educației nr. 152/2014 operate prin Legea nr. 21/2026 (MO108-111/06.03.26 art.85; în vigoare 01.01.27), inclusiv introducerea art. 145 ¹ , instituie cadrul legal pentru reorganizarea instituțiilor publice de învățământ general cu efective reduse de elevi și prevăd aplicarea unor măsuri de sprijin pentru personalul afectat. Cu toate acestea, cadrul normativ primar reglementează doar principiile generale, fără a detalia mecanismele operaționale de implementare a acestor măsuri. În contextul prevederilor alin. (4) al art. 145 ¹ , Ministerul Educației și Cercetării a aprobat Ordinul nr 508/2026 cu privire la lista instituțiilor de învățământ care urmează a fi supse reorganizărilor până în septembrie 2026. Totodată, nu există un act normativ secundar care să reglementeze explicit modul de acordare a indemnizației pentru relocarea personalului didactic și de conducere afectat de reorganizare. Pentru aplicarea eficientă a prevederilor legale, inclusiv în ceea ce privește condițiile de eligibilitate, procedura de repartizare și încadrare, mecanismul de acordare și plată a indemnizației, precum și responsabilitățile instituțiilor implicate, a fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la măsurile de sprijin pentru personalul afectat de reorganizarea instituțiilor publice de învățământ general. Lipsa unui mecanism clar și predictibil de sprijin financiar pentru relocare limitează mobilitatea profesională a personalului, creează riscuri de pierdere a resursei umane calificate și poate afecta continuitatea procesului educațional în instituțiile reorganizate sau beneficiare. Prin urmare, intervenția normativă este necesară pentru a asigura implementarea efectivă a prevederilor art. 145 ¹ din Codul educației, prin instituirea unui cadru procedural clar, coerent și aplicabil privind acordarea indemnizației de relocare și gestionarea procesului de redistribuire a personalului în sistemul de învățământ general.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de hotărâre stabilește cadrul normativ secundar necesar implementării alin (10) al art. 145 ¹ din Codul educației, prin reglementarea mecanismului de acordare a indemnizației de relocare pentru personalul afectat de reorganizarea instituțiilor de învățământ.

Principalele prevederi se referă la:

- aprobarea Regulamentului care stabilește condițiile, procedura și modul de acordare a indemnizației de relocare ;
- delimitarea responsabilităților între Ministerul Educației și Cercetării și organele locale de specialitate (coordonare, repartizare, raportare);
- stabilirea criteriilor de eligibilitate pentru beneficiari și a condițiilor de acordare;
- reglementarea procedurii de repartizare a personalului, inclusiv evaluarea profesională și emiterea ordinului de repartizare;
- instituirea mecanismului de plată a indemnizației (cuantum, tranșe, condiții);
- reglementarea cazurilor și procedurii de restituire a indemnizației;
- introducerea mecanismelor de evidență și monitorizare a cadrelor relocate;
- evidența personalului relocalat prin utilizarea sistemelor informaționale educaționale.

Proiectul creează astfel un mecanism clar, coerent și aplicabil de gestionare a mobilității personalului didactic în contextul reorganizării rețelei școlare.

Totodată, în corespundere cu art. 20 lit. j) din Codul fiscal, veniturile de la primirea gratuită a proprietății, inclusiv a mijloacelor bănești, conform deciziei Guvernului sau a autorităților competente ale administrației publice locale, sunt venituri neimpozabile. Prin urmare, în cazul acordării indemnizațiilor unice, limitele bugetului anual alocat, pentru realocarea personalului afectat de reorganizarea instituțiilor de învățământ general, în baza hotărârii respective care va reprezenta decizie unanimă a Guvernului, acestea vor constitui sursă de venit neimpozabilă.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost.

4. Analiza impactului de reglementare**4.1. Impactul asupra sectorului public**

Proiectul contribuie la o organizare mai clară și eficientă a sistemului educațional, oferind autorităților instrumente concrete pentru gestionarea relocării cadrelor didactice. Prin stabilirea unor reguli clare, atât Ministerul Educației și Cercetării, cât și organele locale vor putea acționa mai coordonat și mai previzibil.

Totodată, măsurile propuse sprijină redistribuirea eficientă a cadrelor didactice acolo unde este nevoie, reducând riscul de deficit de personal și asigurând continuitatea procesului educațional pentru elevi.

În ansamblu, proiectul aduce mai multă coerență, responsabilitate și eficiență în funcționarea sectorului public din educație.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Costurile sunt determinate în principal de cuantumul indemnizației (300 000 lei pentru fiecare beneficiar) și de numărul estimativ al persoanelor eligibile, stabilit anual de Ministerul Educației și Cercetării în colaborare cu organele locale de specialitate. Cheltuielile vor varia în funcție de amploarea procesului de reorganizare și de numărul cadrelor care necesită relocare.

În cele 73 de instituții de învățământ planificate pentru reorganizare în anul 2026 — dintre care 10 urmează a fi sistate, iar 63 reorganizate (47 transformate în școli primare și 16 în școli primare-grădiniță) — activează în prezent 683 de cadre didactice, dintre care 218 învățători și 465 profesori pentru clasele gimnaziale. Reorganizările nu vor afecta învățatorii, deoarece prevederile propuse urmăresc păstrarea în fiecare comunitate a cel puțin unei școli primare-grădiniță.

Dintre cei 465 de profesori, doar 348 nu sunt de vârstă pensionară, iar dintre aceștia doar 218 ocupă o funcție de bază în instituțiile de învățământ vizate. Ceilalți 130 ocupă funcțiile prin cumul extern sau intern.

Pornind de la aceste date, estimăm că cel mult 218 profesori ce nu au vârstă pensionară, care în prezent ocupă o funcție didactică de bază în aceste instituții, urmează a fi sprijiniți cu prioritate de către organele locale de specialitate pentru a-și identifica, în cadrul instituțiilor din unitățile administrativ-teritoriale în subordinea cărora sunt instituțiile de învățământ, alte oportunități de angajare. Având în vedere deficitul de cadre didactice la nivel național și consultările cu direcțiile de învățământ, asemenea oportunități ar trebui să poată fi identificate pentru marea majoritate.

Estimăm, respectiv, că cel mult 10–15% dintre cei 218 profesori — adică cel mult 30 de persoane — vor dori, vor avea nevoie și vor întruni condițiile (vârstă, grad didactic) pentru a beneficia de indemnizația de relocare, a cărei acordare va fi condiționată de schimbarea locului de trai și de angajamentul de a ocupa timp de cel puțin 5 ani funcția didactică oferită.

Astfel pentru cei 30 de profesori indemnizațiile de relocare (în cazul când vor fi oferite tuturor în valoare de 300.000 de lei) vor necesita o investiție de 9 milioane de lei. Dintre care 4.5 milioane în octombrie 2026 și 4.5 milioane în 2027 (după 6 luni din momentul încadrării în septembrie 2026).

Numărul mai exact de beneficiari potențiali va putea fi cunoscut după luarea deciziilor de reorganizare a instituțiilor de către APL și epuizarea tuturor soluțiilor posibile de reangajare pe o normă didactică completă conform calificării în cadrul instituțiilor din unitățile administrativ-teritoriale în subordinea cărora sunt instituțiile de învățământ.

Finanțarea se va realiza din alocațiile aprobate anual în bugetul Ministerului Educației și Cercetării, fiind integrată în procesul de planificare bugetară pe termen mediu. Pentru anul 2026, cheltuielile necesare de implementare vor fi identificate din alocațiile ministerului aprobate pentru anul curent. Astfel, impactul financiar este unul planificabil și controlat, fără a necesita instituirea unor surse suplimentare de finanțare.

Pe termen mediu și lung, aceste cheltuieli sunt justificate de eficientizarea rețelei școlare și de utilizarea mai rațională a resurselor publice, inclusiv prin creșterea calității serviciilor educaționale.

Prin urmare, costurile estimate reprezintă o investiție necesară pentru susținerea reformei structurale a sistemului educațional și pentru menținerea resursei umane calificate în sistem.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea proiectului presupune prelucrarea datelor cu caracter personal ale beneficiarilor, inclusiv date de identificare, informații privind statutul profesional, calificarea, istoricul angajării și date necesare pentru efectuarea plăților.

Prelucrarea acestor date se va realiza exclusiv în scopul aplicării prevederilor actului normativ, respectiv pentru evaluarea eligibilității, repartizarea și acordarea indemnizației de relocare, precum și pentru monitorizarea ulterioară a raporturilor de muncă.

Datele vor fi gestionate de către Ministerul Educației și Cercetării și organele locale de specialitate în domeniul învățământului, în condiții de securitate și confidențialitate, cu respectarea prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Proiectul nu introduce categorii noi de date sau mecanisme suplimentare de prelucrare față de cele deja utilizate în gestionarea resurselor umane din sistemul educațional, impactul asupra datelor cu caracter personal fiind unul limitat și proporțional cu scopul urmărit.

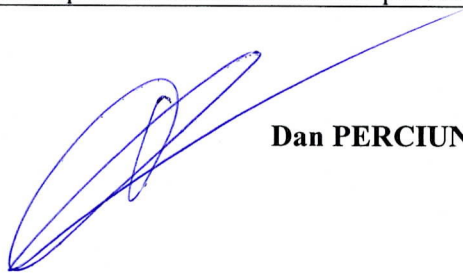
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
<p>Proiectul are un impact neutru din perspectiva egalității de gen, întrucât măsurile propuse se aplică în mod egal tuturor categoriilor de personal eligibil, indiferent de sex.</p> <p>În același timp, prin facilitarea accesului la sprijin financiar pentru relocare, proiectul contribuie indirect la promovarea echității, oferind oportunități egale de mobilitate profesională pentru femei și bărbați, în condiții transparente și nediscriminatorii.</p> <p>Prin urmare, proiectul nu generează efecte negative asupra egalității de gen și susține, în mod indirect, principiile echității și incluziunii în sistemul educațional.</p>
4.5. Impactul asupra mediului
Implementarea proiectului nu implică riscuri sau consecințe negative asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu sunt.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită transpunere cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării, compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul despre inițierea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la măsurile de sprijin pentru personalul afectat de reorganizarea instituțiilor publice de învățământ general https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16303</p> <p>Proiectul Hotărârii Guvernului a fost transmis pentru preavizare la Ministerul Finanțelor. Ministerul Finanțelor a formulat obiecții și propuneri de ordin general și punctual, toate fiind acceptate cu excepția uneia și reflectate în versiunea revizuită a actului normativ.</p> <p>Propunerea Ministerului Finanțelor privind excluderea sintagmei „centrale și” nu poate fi acceptată deoarece, în conformitate cu art. 21 alin. (1) și alin.(7), art. 140 alin. (1) din Codul Educației nr. 152/2014, fondatori ai instituțiilor de învățământ pot fi atât autoritățile publice locale, cât și autoritățile publice centrale. În exercitarea acestei calități, Ministerul Educației și Cercetării este fondator al unor instituții de învățământ secundar, ciclul I și II, aflate în subordinea sa directă (enumerare în Anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 146/2021). Prin urmare, prevederile proiectului de hotărâre nu vizează exclusiv unitățile administrativ-teritoriale locale, ci și autoritățile publice centrale în calitatea lor de fondatori ai instituțiilor de învățământ. Excluderea sintagmei „centrale și” ar crea un vid normativ, privind instituțiile de învățământ aflate în subordinea autorităților publice centrale. În consecință, menținerea sintagmei „centrale și” este necesară și justificată din perspectiva realității instituționale existente.</p> <p>De asemenea, proiectul va fi plasat pentru discuții publice pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării, compartimentul Transparența decizională și transmis spre avizare Ministerului Finanțelor.</p>
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi transmis pentru expertiza anticorupție la Centrul Național Anticorupție și expertiza juridică la Ministerul Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în sistemul actelor normative și nu necesită modificarea cadrului normativ sau elaborarea unor acte normative noi.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Intrarea în vigoare a prezentei hotărâri la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este necesară pentru a permite aplicarea imediată a noilor prevederi.

Ministru

Dan PERCIUN